Societat | Josep Maria Pijuan | Actualitzat el 16/04/2019 a les 17:33

El futur de les pensions per als pensionistes d'avui i de demà

"L' objectiu més important del moviment de pensionistes és lluitar perquè les pensions públiques i dignes siguin una realitat per a nosaltres, però també per als i les nostres filles i nétes"

Ara ha fet un any que a Rubí es va iniciar una mobilització per unes pensions públiques dignes, generant un moviment on, al voltant d'un centenar de persones, es concentren davant de l'ajuntament de Rubí, cada dimarts a les 10'30h. Durant aquest període s'han fet varies manifestacions i s'ha participat amb altres mobilitzacions de pensionistes de Terrassa i Barcelona .

Aquest moviment de pensionistes va iniciar-se en unes reivindicacions bàsiques per tal de recuperar i mantenir el poder adquisitiu que des de la darrera reforma del Partit Popular al 2013 es va eliminar i el seu increment anual del 0,25 per cent ha portat als pensionistes a perdre un 13 per cent de poder adquisitiu en tot aquest període 2013-2017.

Les grans mobilitzacions dels pensionistes d'Euskadi va obligar al Partit Nacionalista Basc, amb la seva negociació amb el Govern de l'Estat per l'aprovació dels pressuposts del 2018, a impulsar un increment de les pensions en funció del IPC durant els anys 2018 i 2019 així com suspendre fins al 2023 el factor de sostenibilitat, una millora per les pensions més baixes i per els i les vídues. Però aquest acord no té un compromís legal consumat més enllà del 2019.

L' objectiu més important del moviment de pensionistes és lluitar perquè les pensions públiques i dignes siguin una realitat per a nosaltres, però també per als i les nostres filles i nétes. En definitiva pels treballadors i treballadores avui actives en el mercat laboral.

Les exigències del Fons Monetari Internacional , el Banc Mundial i la Unió Europea des de l'any 1993-1994 i posteriorment, al considerar que les pensions que es perceben són molt elevades i que fan ineficaç el sistema actual de repartiment, obre la via a la proposta d' impulsar els fons de pensions privats que gestionen els poders econòmics.

La política desenvolupada pels governs, tant del PP com del PSOE ,des del 1988 i especialment des del Pacte de Toledo de 1995, permet que s'estiguin aprovant lleis que tendeixen a reduir les pensions públiques i afavorir l' impuls de les pensions privades.

Les pensions mouen un volum econòmic de 140.000 milions d'euros a l'any, això representa un pastís d' ingressos econòmics amb importants beneficis pel poder econòmic, bancs, asseguradores, gestors d'actius, empreses de inversió etc. que conjuntament amb la privatització d'altres serveis socials com la sanitat i la educació fan molt més atractiu el negoci per als poderosos que controlen aquest sectors, al mateix temps que significa un desviament de possibles cotitzadors socials que podrien augmentar els ingressos al sistema públic de pensions.

En aquest sentit els governs prenen decisions per establir desgravacions fiscals i un tractament fiscal favorable per al poder econòmic, per aquells que creen fons o plans de pensions amb el ben entès que són decisions regressives per la majoria de la població , ja que els i les treballadores amb salaris baixos no poden destinar cap quantitat a plans de pensions i per tant aquests no desgraven, com sempre són els perceptors de salaris alts i rendes de capital els que poden realitzar aportacions i desgravar amb la conseqüència subsegüent d'afeblir encara més l'aportació d' impostos al sistema general , tot reduint els fons disponibles per la despesa pública.

A l'Estat Espanyol existeixen 500 plans de pensions als bancs, asseguradores, gestors d'actius, empreses d' inversió etc. Només 6 d'elles són mínimament rentables, això vol dir que 494 no ho són. Al mateix temps cal dir que per poder cobrar una pensió de 800 euros d'un pla de pensions privat cal haver ingressat en aquest fons 250.000 euros (41,66 milions de les antigues pessetes) i per cobrar una pensió de 2500 euros caldria haver ingressat 750.000 euros (uns 125 milions de les antigues pessetes). Qui pot fer aquestes aportacions amb els salaris mensuals que es cobren?

Fent un petit estudi, suposant que estiguis 40 anys fent aportacions, 480 mesos, hauries d' aportar 520 euros cada mes per arribar a cobrar una pensió de 800 euros, i si en vols cobrar 2500 euros al mes l'aportació hauria de ser 1562 euros al mes. Això no estar a l'abast del 99 per cent de la població.

Una opinió més d' INVERCO, patronal dels fons de pensions que deixa molt clar al 2010: "El aumento de los fondos de pensiones se debe a la necesidad de las empreses de obtenir ingresos por comisiones: "Y es que en un entorno de márgenes interbancarios cada vez más reducidos, las entidades de crédito buscaran nuevas vías para obtenir ingresos i una de las más importantes son las comisiones procedentes de planes de pensiones", també diu: "En los planes de pensiones privados todo el riesgo recae sobre las trabajadoras y trabajadores que los suscriben: "Los capitales acumulados pertenecen a los trabajadores partícipes en los diferentes planes de pensiones y todo el riesgo del esquema queda plenamente asumido dentro del mismo por los participes"...

Els primers afectats d'aquestes polítiques de la classe governant i del poder econòmic són aquells treballadors joves i adults que encara no han entrat a la jubilació però que seran els propers damnificats d'aquestes polítiques dels governs que no generen condicions per poder gaudir d' unes pensions públiques dignes, tot animant, potenciant i donant facilitats a la creació dels fons de pensions privats.

Una de les principals amenaces, la fonamental pel sistema de pensions públiques, ha estat i és la reforma laboral del PP del 2012, que comporta precarietat laboral, depreciació salarial, treball indecent, i desarticulació del sistema de negociació col·lectiva, i creant de manera expressa reduccions e inclús exoneracions de cotitzacions socials. En aquestes condicions no es poden abordar el fiançament de les pensions perquè aquestes estan lligades als salaris que reben els treballadors i aquests amb aquesta reforma els enfonsa encara més. Un estudi de l'Autoritat Fiscal Independent (AIREF) del 2015, tres anys després de la reforma laboral ja va indicar una pèrdua d'un cost de 15.000 milions a la seguretat social, una mostra evident d'això és que ens últims anys , mentre augmentava la afiliació a la Seguretat Social, els ingressos al sistema cauen.

Què cal fer?

Cal seguir lluitant per unes pensions púbiques dignes, en aquets moments no estan garantitzats l' increment de l'IPC per al futur, el factor de sostenibilitat més enllà del 2023, la continuïtat d' un increment superior a l'IPC per les pensions més baixes i l' atenció a la persones vídues.
Un finançament, si és necessari, amb els pressupostos generals de l'Estat mitjançant els impostos com es finança l'exèrcit , la policia, l'educació, la justícia, i les infraestructures, etc.
Exigir la derogació de les lleis de reforma de les pensions del 2011 i 2013 i la reforma laboral del 2012.
No al període de càlcul de les pensions fins a cobrir tota la vida laboral, això comportaria una retallada del 25 per cent de les pensions.
Una pensió mínima de 1084 euros, tal i com estableix la Carta Social Europea .
Exigir al Govern la retirada de totes les mesures de desgravacions fiscals i d'un tractament fiscal favorable als plans privats de pensions.
El Govern no hauria de permeté que es venguin plans de pensions amb creixement zero o inclús negatiu per part del poder econòmic.

Estem en contra de les pensions privades perquè condueixen a empitjorar la situació dels i les pensionistes d'avui i de dema, perquè crea més problemes socials dels que resolt, per ser un producte enormement arriscat, amb pèrdues de valor per la inflació i per una gestió molt cara. Les pensions privades redueixen el paper que ha de tindre l'Estat i dilueix la responsabilitat col·lectiva i el benestar dels més vulnerables, afecten a la igualtat de sexe, i no permeten desenvolupar els valors de la cohesió e inclusió social d'integració.

Cal que a la ciutadania se'ls expliqui la veritable naturalesa del problema que signifiquen els fons de pensions privades i construir alternatives, perquè podem i perquè existeixen possibilitats i solucions, però les alternatives han de ser solucions polítiques i socials. Necessitem reunir la força social i política per fer que les nostres propostes siguin possibles mitjançant el debat i la mobilització. El dia 28 d'abril davant les eleccions generals tenim una oportunitat, pensem-hi.